

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan soruların Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan BAYRAKTAR tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 02.10.2023


ALİ GÖKÇEK**İstanbul Milletvekili**

Sayıştay Başkanlığı tarafından hazırlanan 2022 yılı Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü raporuna göre ruhsatı hükümden düşen ve terk edilen maden sahalarında yapılan rehabilitasyon/çevre ile uyum çalışmalarının icrasında ve takibinde ciddi eksiklikler bulunmaktadır.

3213 sayılı Maden Kanunu'nda ve ilgili yönetmelikte, maden sahalarında ruhsatın hükümden düşmesi ve terk edilen alanlarda alınacak tedbirlere yani maden sahalarındaki faaliyetler sonrası ilgili alanların çevre ile uyumlu hale getirilmesi adına yapılacak rehabilitasyon süreci anlatılmaktadır. Ancak Sayıştay tarafından Kurumda yapılan 2021 ve 2022 yılı denetimleri kapsamında maden sahalarında gerekli rehabilitasyon süreçlerinin göz ardı edildiği görülmüştür. Sayıştay ilgili mevzuatta maden sahasında yapılacak rehabilitasyon konusunda yapılacak işlemin detayları konusunda eksiklikler bulunduğunu, incelenen mevzuatta rehabilitasyon çalışmalarının yapılması için yıllarca sürececek alandaki tüm madencilik faaliyetlerinin tamamlanması, alanın terk edilmesi ve böylece ruhsatın hükümden düşmesinin beklendiğini, bu şekilde madencilik faaliyeti yapılan geniş alanlarda kısmen faaliyetin tamamlandığı lokal alanların rehabilitasyonu için de tüm bu sürecin tamamlanması gerektiğini, incelenen mevzuatta maden sahasının yalnızca bir bölümünde rehabilitasyon yapılması gerektiğinde “kısmi rehabilitasyon işlemi”ne olanak veren/zorunlu kılan herhangi bir hüküm bulunmadığını, rehabilitasyon faaliyetlerinin finansmanı konusunda hey yıl alınan ruhsat bedellerinin %30'unun bu faaliyetler için ayrıldığını ancak tahsil edilen bu miktarın ise madencilik faaliyetlerinin uzun yıllar boyunca sürmesi nedeniyle söz konusu rehabilitasyon maliyetlerini tüm sürecin sonundaki güncel maliyetleri yönüyle karşılamaktan uzak olduğunu, rehabilitasyon projelerinin nasıl oluşturulması gerektiği konusunda detaylandırmaya ihtiyaç duyulduğunu, maden sahalarında gerçekleştirilen rehabilitasyon faaliyetlerine ilişkin herhangi bir veri kaydının tutulmadığını tespit etmiştir. Sayıştay'ın tespit ettiği bu bulgular son derece önemli olup doğamızın, ormanlarımızın maden arama gerekçesi ile adeta talan edilip kaderine terk edildiğini ortaya koymuştur. Bu çerçevede;

- 1 - Rehabilitasyon çalışmalarına başlanması için ilgili alandaki tüm madencilik faaliyetlerinin tamamlanmasının, alanın terk edilmesinin ve böylece ruhsatın hükümden düşmesinin beklendiği maden sahaları hangileridir? Bu sahalarda kısmi rehabilitasyon işlemine başlanması düşünülmekte midir?
- 2 - Rehabilitasyon faaliyetlerinin finansmanı konusunda son 10 yılda ruhsat bedellerinin %30'u olarak ayrılan tutarın toplamı ne kadardır?
- 3 - Terk edilen ve rehabilite edilmesi gereken maden sahaları hangileridir? Bu sahaların rehabilitasyon durumları nedir?
- 4 - Ruhsatı hükümden düşen veya terk edilen maden sahalarının çevre ile uyumlu hale getirilmesi adına yapılan rehabilitasyon çalışmalarının icrasında ve takibinde gerekli etkinliğin sağlanması için ne gibi adımlar atılması düşünülmektedir?